

BEK nr 59 af 02/02/2004 Gældende
Offentliggørelsesdato: 13-02-2004
Transportministeriet

Senere ændringer til forskriften

- BEK nr 421 af 26/05/2009

Oversigt (indholdsfortegnelse)

Bilag 1

Den fulde tekst

Bekendtgørelse om tildeling af jernbaneinfrastrukturkapacitet (kanaler) m.v.¹⁾

I medfør af § 8 f, § 9 og § 26 i lov om jernbanevirksomhed m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 310 af 28. april 2003, fastsættes:

Definitioner

§ 1. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) »tog«, en eller flere sammenkoblede jernbanetrækraftenheder, som med eller uden tilkoblede vogne kører fra en jernbanestation til en anden.
- 2) »kanal«, en infrastrukturkapacitet på jernbanenet, som i tid og geografi er defineret ved en sekvens af ankomst- og afgangstidspunkter for toget imellem begyndelsesstationen, mellemliggende stationer og ankomststationen.
- 3) »køreplan«, den sammensætning af kanaler, som Banestyrelsen udarbejder for en given periode.
- 4) »overbelastet infrastruktur«, et afsnit af jernbanenet, hvor ønsket om kanaler efter samordning i visse perioder overstiger kapaciteten.
- 4) »Trafikstyrelsen«, Trafikstyrelsen for Jernbane og Færger.

Ansøgningsprocedure m.v.

§ 2. Ansøgning om tildeling af kanaler på statens jernbaneinfrastruktur samt infrastruktur ejet af A/S Storebæltsforbindelsen og A/S Øresundsforbindelsen kan af jernbanevirksomheder og sammenslutninger af jernbanevirksomheder indgives til Banestyrelsen.

Stk. 2. Ansøgning om tildeling af kanaler på anden jernbaneinfrastruktur end den, der er nævnt i stk. 1, herunder ansøgning om tildeling af kanaler i andre lande, kan ske til Banestyrelsen, der herefter koordinerer ansøgningen med de berørte infrastrukturforvaltere.

Stk. 3. Det forhold, at en ansøger ikke på ansøgningstidspunktet opfylder de i § 3 i lov om jernbanevirksomhed m.v. fastsatte betingelser for at drive jernbanevirksomhed i Danmark, er ikke til hinder for, at ansøgning om tildeling af kanaler kan indgives.

Stk. 4. Banestyrelsen deltager i nødvendigt omfang i samarbejde til varetagelse af den koordinerende funktion ved ansøgninger efter stk. 2.

§ 3. Banestyrelsen bekendtgør tidsfristerne for ansøgning om kanaler i Statstidende senest 2 år før en tildelingsperiodes begyndelse.

Stk. 2. Hver tildelingsperiode varer 1 år.

§ 4. Senest 11 måneder før en tildelingsperiodes begyndelse sikrer Banestyrelsen, at der er etableret foreløbige internationale kanaler i samarbejde med de relevante myndigheder med ansvaret for tildeling af jernbaneinfrastrukturkapacitet i andre EU-medlemslande og i Norge. Banestyrelsen sikrer, at disse kanaler respekteres i videst muligt omfang.

§ 5. Banestyrelsen træffer afgørelse om tildeling af kanaler efter reglerne i § 7 og §§ 9-15 på grundlag af de ansøgninger, der er indkommet 8 måneder før en tildelingsperiodes begyndelse. Senere indkomne ansøgninger kan imødekommes, såfremt der er ledig kapacitet.

§ 6. Banestyrelsen reserverer senest 7 måneder før en tildelingsperiodes begyndelse kanaler til infrastrukturarbejder under behørig hensyntagen til de indkomne ansøgninger om kanaler på de baneafsnit, hvor der skal foretages infrastrukturarbejder.

§ 7. Banestyrelsen giver senest 5½ måneder før tildelingsperiodens begyndelse ansøgerne meddelelse om tildelingen af kanaler med forbehold for mindre ændringer og justeringer og sender udkast til køreplan i høring hos alle berørte parter. Høringsfristen er herefter 1 måned.

Stk. 2. Banestyrelsen meddeler ansøgerne den endelige kanaltildeling senest 3 måneder, før tildelingsperioden begynder.

§ 8. Banestyrelsen besvarer ansøgninger i løbet af en tildelingsperiode om individuelle kanaler så hurtigt som muligt, dog senest inden 5 hverdage. Banestyrelsen stiller oplysninger om disponibel overskydende kapacitet til rådighed for alle interesserede parter.

Kanaltildelingsprincipper

§ 9. Banestyrelsen imødekommer i videst muligt omfang alle ansøgninger om infrastrukturkapacitet.

Stk. 2. Infrastruktur til brug for bestemte typer trafik fastsættes af Trafikstyrelsen ved bekendtgørelse efter høring af de berørte parter.

§ 10. I de tilfælde hvor der foreligger modstridende ønsker om kanaler på et baneafsnit, indkalder Banestyrelsen de pågældende jernbanevirksomheder til forhandlinger senest 8 måneder før en tildelingsperiodes begyndelse.

Stk. 2. Jernbanevirksomheder, som er udeblevet fra forhandlingerne eller har udvist passivitet ved disse, kan nedprioriteres uagtet den i § 15 beskrevne prioriteringsorden.

Stk. 3. Såfremt der ikke findes en løsning ved forhandlingerne, træffer Banestyrelsen inden for 10 dage efter forhandlingerne afgørelse om fordelingen efter reglerne i §§ 14-15.

Overbelastning af infrastrukturen

§ 11. Hvis det efter anvendelsen af bestemmelserne i §§ 9 og 10 ikke er muligt at imødekomme alle ansøgninger om infrastrukturkapacitet, erklærer Banestyrelsen de dele af infrastrukturen, hvor dette har gjort sig gældende, for overbelastet infrastruktur. Det samme gælder for infrastruktur, hvor der i nær fremtid kan forventes knaphed på kapacitet.

§ 12. Ved overbelastning af infrastrukturen udarbejder Banestyrelsen en kapacitetsanalyse senest 6 måneder efter, at Banestyrelsen har erklæret den pågældende infrastruktur for overbelastet.

Stk. 2. Kapacitetsanalysen skal afdække årsagerne til overbelastningen, og hvilke foranstaltninger, der kan træffes på kort og lang sigt for at afhjælpe dem. Blandt de foranstaltninger, der skal tages i betragtning, er linieføring af tjenester, ændrede tider for tjenester, hastighedsændringer og infrastrukturforbedringer.

Stk. 3. Kapacitetsanalysen skal omfatte infrastrukturen, driftsprocedurene, karakteren af de forskellige tjenester, der opererer på infrastrukturen, og alle disse faktorerers indvirken på infrastrukturkapaciteten.

§ 13. Senest 6 måneder efter at kapacitetsanalysen er færdiggjort, udarbejder Banestyrelsen en kapacitetsforbedringsplan efter høring af brugerne.

Stk. 2. Planen skal afdække:

- 1) årsagerne til overbelastningen,
- 2) den forventede fremtidige trafikudvikling,
- 3) begrænsningerne for infrastrukturudviklingen, og
- 4) mulighederne for og omkostningerne ved at forøge infrastrukturkapaciteten, herunder en tidsplan for gennemførelsen.

Stk. 3. Planen skal på grundlag af en samfundsøkonomisk analyse af de foreslåede foranstaltninger fastlægge, hvilke foranstaltninger, der skal træffes til at forøge infrastrukturkapaciteten, herunder en tidsplan for gennemførelsen.

Stk. 4. Kapacitetsforbedringsplanen skal inden høring og endelig offentliggørelse godkendes af trafikministeren.

§ 14. Ved kanaltildeling på overbelastet infrastruktur har offentlig servicetrafik fortrinsret frem for andre former for trafik. Omfanget af trafik udført som offentlig service kan dog kun øges i forhold til foregående tildelingsperiode ved en udvidelse af kapaciteten på det pågældende baneafsnit eller efter reglerne i § 15.

§ 15. Hvor den samlede kapacitet på overbelastet infrastruktur ikke anvendes af trafik udført som offentlig service, sker kanaltildelingen efter følgende prioritering:

- 1) Halvdelen af de kanaler, der afgives efter § 18, stk. 4, på det ansøgte baneafsnit, tildeles ansøgere, der for første gang ansøger om tildeling af kanaler på baneafsnittet.
- 2) Ny trafik udført som offentlig service.
- 3) Godstrafik i internationale godskorridorer.
- 4) Anden trafik.

Stk. 2. I tilfælde af, at to eller flere ønsker om trafik, der er sidestillede efter prioriteringsordningen i stk. 1, ikke kan forenes gennem forhandling eller efter mindre korrektioner af køreplanen, tildeles kanalerne således, at den jernbanevirksomhed, der forventes at udføre det største transportarbejde på den pågældende kanal, prioriteres. Tog indlægges successivt i køreplanen så tæt på ønskerne i ansøgningen som muligt under hensyn til de tog, som allerede er lagt ind i køreplanen.

Stk. 3. Det transportarbejde, der lægges til grund for prioriteringen efter stk. 2, antages at være proportionalt med vognkilometerproduktionen pr. år. Vognkilometerproduktionen pr. år beregnes for godstog ved formlen: $T \times A \times D$ og for passagertog ved formlen: $4 \times T \times A \times D$, hvor

- 1) T er togets størrelse i antal vogne, som fastsættes ud fra den aktuelle tildelingsperiode (for passagertog, der ifølge ansøgningen skal afgå med faste regelmæssige minuttal, forudsættes togstørrelsen at svare til det samlede antal vogne i de pågældende tog i løbet af et døgn, og for nye tog forudsættes togstørrelsen at svare til gennemsnittet af de øvrige kommercielle gods- henholdsvis passagertog på de baneafsnit, hvor der er ansøgt om kanaler),
- 2) A er afstanden mellem afgang- og ankomststationen på de baneafsnit, hvor der er ansøgt om kanaler, og
- 3) D er antal dage i tildelingsperioden, som der er indgivet ansøgning om.

Stk. 4. Såfremt to jernbanevirksomheder er sidestillede efter stk. 2 og stk. 3, tildeles kanaler først til den jernbanevirksomhed, der har ansøgt om kørsel med det materiel, der har det største kraft/masse forhold.

Aftale mellem jernbanevirksomheder og Banestyrelsen

§ 16. De enkelte jernbanevirksomheder eller sammenslutninger af jernbanevirksomheder skal, inden tildelte kanaler kan benyttes, indgå aftale med Banestyrelsen vedrørende samarbejdsrelationer, gensidige rettigheder og forpligtelser, betingelser for benyttelse af infrastrukturen og krav til forsikring.

Stk. 2. Aftalen skal specificere de tildelte kanaler og vilkårene for deres benyttelse, samt beskrive den infrastruktur, der stilles til rådighed af infrastrukturforvalteren, den tilladte kørsel, afregning af baneafgift og andre ydelser, særlige sikkerhedsforhold m.v.

§ 17. Aftalen skal fastsætte, hvordan der forholdes i forbindelse med arbejder på jernbaneinfrastrukturen, herunder varsling over for jernbanevirksomhederne af arbejder og erstatning for gener, ansvarsregler for skader på jernbaneinfrastrukturen og på det rullende materiel, ansvars- og erstatningsregler for togforsinkelser både i relationer mellem jernbanevirksomheden og Banestyrelsen og andre jernbanevirksomheder, der befærder det pågældende baneafsnit.

§ 18. Aftalen skal specificere i hvilket omfang, jernbanevirksomheden skal benytte de tildelte kanaler for at kunne bevare retten til kanalerne, og skal forpligte jernbanevirksomheden til at meddele Banestyrelsen, hvis den helt eller delvist ophører med at anvende de tildelte kanaler.

Stk. 2. Aftalen skal give Banestyrelsen mulighed for at tilbagekalde tildelte kanaler, hvis de ikke har været benyttet i et mellem Banestyrelsen og jernbanevirksomheden eller sammenslutningen af jernbanevirksomheder aftalt tidsrum eller omfang.

Stk. 3. Aftalen skal tillige indeholde bestemmelse om, at Banestyrelsen på erklæret overbelastet infrastruktur kan kræve, at en kanal opgives af en jernbanevirksomhed, hvis kanalen i mindst en måned er benyttet under en tærskelkvote fastsat af Trafikstyrelsen ved bekendtgørelse efter høring af Banestyrelsen, medmindre den manglende benyttelse skyldes ikke-økonomiske årsager, som jernbanevirksomheden er uden indflydelse på.

Stk. 4. For passager- eller godstrafik, der ikke udføres som offentlig servicetrafik, skal aftalen indeholde bestemmelser om, at jernbanevirksomheden bevarer 90 pct. af sin kapacitet fra den foregående kanaltildelingsperiode på alle baneafsnit fra en tildelingsperiode til den næste, hvis der indgives ansøgning herom. Procentsatserne opgøres i forhold til det samlede antal tog, der opereres af jernbanevirksomheden på et baneafsnit, og afrundes til nærmeste hele tal. Togtallet målt i brøkdeler anvendes ved udmålingen af kapacitet ved efterfølgende perioder.

Stk. 5. Aftalen skal ligeledes indeholde en bestemmelse om, under hvilke betingelser overdragelse af tildelt kapacitet mellem virksomheder, er tilladt.

Stk. 6. Handel med infrastrukturkapacitet er ikke tilladt og fører til udelukkelse fra videre tildeling.

Forstyrrelser i togtrafikken

§ 19. I tilfælde af forstyrrelser i togtrafikken på grund af tekniske fejl eller uheld m.v. træffer Banestyrelsen alle de foranstaltninger, som er nødvendige for at normalisere situationen. Banestyrelsen udarbejder med henblik herpå en beredskabsplan med en liste over de forskellige offentlige organer, der skal underrettes i tilfælde af alvorlige hændelser eller alvorlige forstyrrelser i togtrafikken.

Stk. 2. Banestyrelsen kan forlange, at jernbanevirksomhederne stiller de midler, som Banestyrelsen finder mest hensigtsmæssige, til styrelsens disposition med henblik på, at togtrafikken hurtigst muligt kan normaliseres.

§ 20. I nødsituationer og ved sammenbrud, som gør infrastrukturen ubrugelig, kan Banestyrelsen lukke tildelte kanaler i den periode, som det varer at udbedre skaderne.

Netredegørelse om adgang til infrastrukturen

§ 21. Efter høring af berørte parter offentliggør Banestyrelsen hvert år en netredegørelse om adgangen til jernbaneinfrastrukturen (Netredegørelsen).

Stk. 2. Netredegørelsen udarbejdes på grundlag af de retningslinier, der er nævnt i bilaget.

§ 22. Netredegørelsen skal offentliggøres senest 4 måneder inden udløbet af fristen for ansøgning om tildeling af infrastrukturkapacitet. Netredegørelsen opdateres og ændres i nødvendigt omfang.

Stk. 2. Netredegørelsen omfatter al dansk jernbaneinfrastruktur, der er almindelig tilgængelig for jernbanevirksomheder.

Stk. 3. Til brug for netredegørelsen skal de øvrige infrastrukturforvaltere på Banestyrelsens anmodning levere de nødvendige oplysninger om deres infrastruktur inden for en frist på 4 uger. Den enkelte infrastrukturforvalter indestår for rigtigheden af de leverede oplysninger.

Klage og ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 23. Afgørelser i medfør af denne bekendtgørelse, vilkår i aftaler efter §§ 16-18 eller manglende opfyldelse af aftaler efter §§ 16-18 kan påklages til Jernbaneklagenævnet, jf. § 24 i lov om jernbanevirksomhed m.v.

§ 24. Bekendtgørelsen træder i kraft den 20. februar 2004.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 1186 af 15. december 2000 om tildeling af jernbaneinfrastrukturkapacitet.

Trafikministeriet, den 2. februar 2004

Flemming Hansen

/Dorthe Nøhr Pedersen

Bilag 1**Retningslinier for netredegørelsen om adgang til infrastrukturen**

Netredegørelsen skal indeholde oplysninger om følgende forhold, jf. §§ 21 og 22:

1) Et afsnit om infrastrukturen

Afsnittet skal beskrive den infrastruktur, der er til jernbanevirksomhedernes rådighed og betingelserne for adgang til denne.

2) Et afsnit om afgiftsprincipper og tariffer

Afsnittet skal indeholde de fornødne detaljerede oplysninger om afgiftsordningen og oplysninger om afgifter for de med jernbanevirksomhed forbundne tjenesteydelser, som kun leveres af en enkelt leverandør.

Afsnittet skal endvidere indeholde oplysninger om allerede besluttede eller planlagte afgiftsændringer.

3) Et afsnit om principperne og kriterierne for kapacitetstildeling

I afsnittet skal der redegøres for de generelle kapacitetskarakteristika ved den infrastruktur, der er til rådighed for jernbanevirksomheder, og for alle restriktioner for dens brug, herunder forventelige behov for kapacitet til vedligeholdelse. Det skal desuden indeholde nærmere oplysninger om procedurer og tidsfrister vedrørende kapacitetstildelingen og indeholde de specifikke kriterier, der skal anvendes, herunder særlig:

- a) De nærmere vilkår, på hvilke jernbanevirksomheder kan ansøge om kapacitet fra infrastrukturforvalterne.
- b) De krav, der stilles til ansøgere.
- c) Tidsplanen for ansøgnings- og tildelingsprocessen.
- d) De principper, der gælder for samordningsprocessen.
- e) De procedurer og kriterier, der anvendes, hvis infrastrukturkapaciteten er overbelastet.
- f) Nærmere oplysninger om restriktioner for brugen af infrastrukturen, herunder forbehold af kanaler til brug for bestemte typer trafik og tærskelkvoter for, hvornår brugen af en kanal kan kræves opgivet.
- g) Alle omstændigheder under hvilke der tages hensyn til tidligere niveauer for kapacitetsudnyttelsen ved prioritering af ansøgningen om infrastrukturkapacitet.

I dette afsnit redegøres der i enkeltheder for de foranstaltninger, der skal sikre hensigtsmæssig behandling af godstransport, international transport og ad hoc-ansøgninger.

Officielle noter

¹⁾ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/14/EF af 26. februar 2001 om tildeling af jernbaneinfrastrukturkapacitet og opkrævning af afgifter for brug af jernbaneinfrastruktur samt sikkerhedscertificering (EF-Tidende 2001 nr. L 75, side 29 ff.).

BEK nr 421 af 26/05/2009 Gældende
Offentliggørelsesdato: 30-05-2009
Transportministeriet

Den fulde tekst

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tildeling af jernbaneinfrastrukturkapacitet (kanaler) m.v.¹⁾

§ 1

I bekendtgørelse nr. 59 af 2. februar 2004 om tildeling af jernbaneinfrastrukturkapacitet (kanaler) m.v. foretages følgende ændringer:

1. Indledningen affattes således:

»I medfør af §§ 9, stk. 2-6, og 26 i lov om jernbane, jf. lovbekendtgørelse nr. 567 af 9. juni 2008, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 24 a, stk. 1:«

2. § 1 affattes således:

»§ 1. Ved *tog* forstås: en eller flere sammenkoblede jernbanetrækraftenheder, som med eller uden tilkoblede vogne kører fra en jernbanestation til en anden.

Stk. 2. Ved *kanal* forstås: En infrastrukturkapacitet på jernbanenettet, som i tid og geografi er defineret ved en sekvens af ankomst- og afgangstidspunkter for toget imellem begyndelsesstationen, mellemliggende stationer og ankomststationen.

Stk. 3. Ved *køreplan* forstås: Den sammensætning af kanaler, som Banedanmark udarbejder for en given periode.

Stk. 4. Ved *net* forstås: Hele den jernbaneinfrastruktur, der ejes og forvaltes af en infrastrukturforvalter.

Stk. 5. Ved *overbelastet infrastruktur* forstås: Et afsnit af jernbanenettet, hvor ønsket om kanaler efter samordning i visse perioder overstiger kapaciteten.«

3. »Banestyrelsen« ændres overalt til: »Banedanmark«.

4. Efter § 8 og før overskriften »Kanaltildelingsprincipper« indsættes:

»Samarbejde om tildeling af infrastrukturkapacitet på mere end ét net

§ 8 a. Infrastrukturforvalterne samarbejder om effektiv tilvejebringelse og tildeling af infrastrukturkapacitet, der går over mere end ét net. Infrastrukturforvalterne organiserer internationale kanaler, især inden for rammerne af det transeuropæiske jernbanegodstransportnet (TEN-T).

§ 8 b. Infrastrukturforvalterne opretter de nødvendige procedurer for tildeling og organisering af internationale kanaler.

Stk. 2. I den procedure, der er oprettet for at koordinere tildelingen af infrastrukturkapacitet på internationalt plan, inddrages repræsentanter for infrastrukturforvaltere for alle jernbaneinfrastrukturer, hvis tildelingsbeslutninger har betydning for mere end én anden infrastrukturforvalter.

§ 8 c. De nødvendige repræsentanter for infrastrukturforvaltere uden for Det Europæiske Fællesskab kan inddrages i procedurer for koordineret tildeling af infrastrukturkapacitet på internationalt plan. Europa-Kommissionen underrettes og indbydes til at deltage som observatør.

§ 8 d. På alle møder og alle andre aktiviteter, der vedrører tildeling af infrastrukturkapacitet til togdrift, der omfatter flere net, træffes beslutningerne udelukkende af repræsentanter for infrastrukturforvaltere.

Stk. 2. Deltagerne i det i § 8 a omhandlede samarbejde sikrer, at navne på deltagere, driftsmetoder og alle relevante kriterier, som anvendes ved vurdering og tildeling af infrastrukturkapacitet, gøres offentligt tilgængelige.

§ 8 e. Infrastrukturforvaltere, der indgår i det i § 8 a omhandlede samarbejde, skal vurdere behovet for og om nødvendigt foreslå og organisere internationale kanaler for at lette drift af godstog, som er genstand for en ad hoc-ansøgning, jf. artikel 23 i direktiv 2001/14/EF.

Stk. 2. Internationale kanaler, der er arrangeret på forhånd, jf. stk. 1, stilles til rådighed for ansøgere via enhver af de deltagende infrastrukturforvaltere.«

§ 2

Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juni 2009.

Trafikstyrelsen, den 26. maj 2009

Carsten Falk Hansen

/ Jan Albrecht

Officielle noter

¹⁾ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/14/EF af 26. februar 2001 om tildeling af jernbaneinfrastrukturkapacitet (EF-Tidende 2001 nr. L 75, side 29 ff.).